

Katarzyna Głowacka

"Obraz Polski i Polaków na łamach prasy i kalendarzy mazurskich (1842-1914). Zarys problematyki",
Andrzej Staniszewski, "Przegląd Humanistyczny" nr 1/2 (1983) :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 27/1 (91), 377

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

STANISŁAW PRZYBYSZEWSKI. W 50-LECIE ZGONU PISARZA. Studia pod red. H. Filipkowskiej. Kraków 1982, Oss., PWN IBL, ss. 321, zł 130,-

Na książkę składają się w przeważającej mierze referaty (częściowo przeredagowane), jakie zostały wygłoszone na sesji naukowej poświęconej twórczości Przybyszewskiego, zorganizowanej przez IBL w Warszawie (listopad 1977). Uzupełniają je artykuły Stanisława Borzysa ("Uwagi o światopoglądzie filozoficznym Przybyszewskiego") oraz ogłoszone przez Romana Taborskiego nieznanne listy Przybyszewskiego do Sienkiewicza, Mehofera, Korzeniowskiego, Feliksa Westa i Ignacego Nikorowicza.

BP/91/117

Mar.P.

STANISZEWSKI Andrzej: Obraz Polski i Polaków na łamach prasy i kalendarzy mazurskich (1842-1914). Zarys problematyki. "Przegląd Humanistyczny" 1983 nr 1/2 s. 123-146.

Poszczególne teksty drukowane w prasie i kalendarzach mazurskich są przez autora traktowane jako źródło wiadomości o społeczności regionalnej drugiej połowy XIX w. i początków XX w., pod warunkiem, że odczytuje się je w kontekście innych tekstów, pamiętając o tym, że nie istnieją one samoistnie. W periodykach mazurskich brakuje bowiem "hierarchii wartości, estetycznych i intelektualnych kategorii oceny". Autor ukazuje osobliwości omawianych kalendarzy i pism, w których artykuły popierające rządy pruskie, o wyraźnie antypolskich akcentach sąsiadują z tekstami gloryfikującymi polskie tradycje, a nawet broniącymi zdecydowanie języka polskiego. Propolskie stanowisko zajmowały periodyki "Ewangelik" i "Gazeta Ludowa" redagowane przez H. Bahrke, prezentujące polską literaturę, rodzimą tradycję przeciwstawiające niemieckiej.

BP/91/118

K.G.